

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA nr. 192
Din 16.05.2018

Dosar nr: 572/2017

Petiție nr. 5756/31.10.2017

Petenți:

Reclamați: Ministerul Apărării Naționale (în continuare MApN), Academia Tehnică Militară (în continuare ATM)

Obiect: Petenții consideră că au fost discriminați deoarece prevederile legislative referitoare la salarizarea cadrelor didactice sunt necorelate, solda de funcție a petenților nefiind în același cuantum cu salariul de încadrare pentru cadrele didactice civile.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

1. Numele și domiciliul procedural al petenților

.....

2. Numele, sediul și domiciliul procedural al reclamațiilor

Ministerul Apărării Naționale

Strada Izvor 13-15, București

Academia Tehnică Militară

Bulevardul George Coșbuc 81-83, București 050141

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenții, cadre militare universitare, reclamă necorelarea prevederilor legislative referitoare la salarizarea cadrelor didactice civile și a celor militare din MApN, creându-se astfel diferențe care nu respectă principiul remunerației egale pentru muncă egală. Aceste diferențe se reflectă și în tratamentul diferit al cadrelor didactice militare față de restul cadrelor militare.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților. Prin adresele înregistrate sub nr. 5766/09.11.2017 și nr. 5967/09.11.2017 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 28.11.2017, invocându-se excepția de necompetență a C.N.C.D. și Decizia nr. 997/07.10.2008 a Curții Constituționale. La termen, părțile au fost absente.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

5. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 5756/31.10.2017, petenții, cadre didactice militare, prin reprezentant, susțin că sunt indirect discriminați de către angajator prin necorelarea prevederilor legislative ale Legii nr. 138/1999, Legii nr. 330/2009, OUG 1/2010, Legii 284/2010 și Legii nr. 285/2010 (referitoare la salarizarea cadrelor militare) cu dispozițiile Legii nr. 1/2011 și a reglementărilor legislative subsecvente referitoare la salarizarea cadrelor didactice – Legea nr. 63/2011, OUG nr. 83/2014, OUG nr. 57/2015, OUG nr. 20/2016 și HG nr. 38/2017.

7. Prin reglementările interne promovate în MRU2/1 din 2017 petenții sunt tratați diferit și față de ceilalți colegi cadre militare. Astfel, prevederile din actul normativ menționat au condiționată evoluția pe linie militară de îndeplinirea cerințelor Legii Educației Naționale nr.1/2011 (un cadru didactic militar nu va putea accede la gradul militar de colonel dacă nu îndeplinește criteriile impuse gradului didactic de conferențiar universitar/profesor universitar de către Legea nr. 1/2011) în timp ce cadrele militare din ATM care nu sunt cadre didactice pot accede la grade militare superioare fără îndeplinirea criteriilor Legii nr. 1/2011.

8. Se susține că două fișe de post identice ca și atribuții, respectiv ca și condiții de încadrare (nivel de calificare, specializări, abilități, vechime în muncă și în specialitate, condiții de muncă) nu justifică salariul diferențiat. Fișele cadrelor didactice civile și militare pentru îndeplinirea funcției de cadru didactic sunt identice. În plus, cadrele didactice militare desfășoară și activități specifice statutului de cadru militar.

9. Sunt atașate documente la dosar: adeverințe salariat, contracte de muncă, etc. (filele 16-86).

10. Prin completarea cu nr. 6274/24.11.2017 (filele 94-105 din dosar), petenții consideră că C.N.C.D. poate să constate discriminarea existentă între cadrele didactice militare și cadrele didactice civile, chiar dacă nu are la îndemână cadrul legal de a înlătura și consecințele faptelor discriminatorii.

11. Se invocă faptul că au un dublu statut, fiind atât cadre militare cât și cadre didactice, iar prevederile legale sunt contradictorii. Astfel, pentru promovarea pe funcție didactică, conform Hotărârii nr. 457/4.05.2011, se îndeplinesc aceleași condiții pentru ambele categorii de cadre didactice, dar conform fișei postului atribuțiile de serviciu sunt excedate de obligațiile ce decurg din calitatea de cadru militar.

12. Se aduce în sprijin art. 5 al Codului muncii privind egalitatea de tratament și Legea Educației Naționale art. 5 alin (1), art. 118 alin. (2), art. 176 alin. (1) și art. 235 lit. c), anexându-se și tabele comparative cu salariile cadrelor didactice militare și ale celor civile, depuse de MAPN la Tribunalul București într-o altă speță, în care C.N.C.D. este parte în calitate de expert (dosarul nr. 13341/3/2016).

Sușinerile părții reclamate

16. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 6316/28.11.2017 ATM consideră conținutul petiției neîntemeiat, nefondat și nelegal. Astfel, petenții sunt cadre militare, și nu salariați, aceștia neavând contracte de muncă, între cadrele militare și MAPN existând raporturi de serviciu, nu de muncă. Prin urmare, nu există identitate între angajatorul cadrului militar (MAPN) și angajatorul personalului civil (unitatea militară).

17. Se afirmă că prevederile art. 1, art. 2 alin.(3) și art. 27 alin. (1) din Ordonanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale în acest caz și de competența instanțelor judecătorești, conform Deciziilor Curții Constituționale cu nr. 818-821 și 1325 din 2008.

18. În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea MAPN se precizează că personalul este și militar și civil, art. 43 menționând că celelalte drepturi și obligații ale personalului militar și civil sunt prevăzute de lege și de alte acte normative. Drepturile salariale ale personalului sunt și rămân exclusiv cele prevăzute în Legea nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificări și completări ulterioare.

19. Începând cu anul 2010, până la aplicarea integrală a sistemului unitar de salarizare, drepturile bănești pentru cadrele militare au fost reglementate prin legi anuale de salarizare, soldele de funcție nefiind prevăzute cu valori nominale. În acest sens, potrivit art. 2 alin. (1) și (2) lit. c) din Ordonanța nr. 27/2014 privind finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, se precizează specificul ATM ca subordonat MAPN, ce are obligația de a respecta și aplica și legislația terțiară, ca parte a „legislației în vigoare” în baza căreia se

realizează salarizarea – respectiv ordinele ministrului apărării naționale cât și dispozițiile Direcției Financiar-Contabile.

20. Pentru personalul civil contractual încadrat în funcții didactice, salarizarea se realizează conform Hot. nr.38/2017, pentru aplicarea prevederilor art. 3⁴ alin. (3) din OUG nr. 57/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.

21. Susținerile privind discriminarea indirectă sunt contracarate prin prevederile Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare și Ordinul nr. MS3/18.01.2017.

22. Se atașează ordine, norme interne și contracte individuale de muncă tip.

23. Prin înscrisul înregistrat cu nr. 6320/18.11.2017 MApN arată că nu putem vorbi de persoane aflate în situații similare fără să ne raportăm la colegii petenților care au același statut ca și aceștia, adică sunt cadre militare și totodată au statutul de cadre didactice universitare în cadrul Academiei Tehnice Militare, și nu la colegii acestora care sunt cadre militare civile.

24. MApN invocă excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. întrucât atunci când un număr de cadre militare care au și calitatea de cadre didactice într-o instituție de învățământ superior militar solicită să beneficieze de aceleași drepturi, aceasta trebuie reglementată printr-un act normativ de nivel republican, și nu printr-o hotărâre a C.N.C.D. În final este invocată lipsa probei conform art. 20 alin. (6) teza I din OG nr. 137/2000 iar pe fond se solicită respingerea petiției ca neîntemeiată.

V. Motivele de fapt și de drept

25. Colegiul director constată că în conformitate cu legislația din momentul formulării petiției au existat drepturi diferite pentru cadrele didactice militare și cadrele didactice civile pe de o parte (drepturi de natură salarială), între cadre didactice militare și cadre militare nedidactice pe de altă parte (privind promovarea în grad militar.

26. Colegiul director apreciază că nu se poate pronunța pe texte de lege conform **Deciziei Curții Constituționale nr. 997 din 7 octombrie 2008** prin care se constată: „Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Ministerul Justiției în Dosarul nr.7604/99/2007 al Curții de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.”

27. Având în vedere deciziile instanțelor de judecată în domeniu, în virtutea prevederilor art. 18 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** („Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.”), Colegiul director emite un punct de vedere privind obiectul petiției.

Punct de vedere (opinie majoritară):

28. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

29. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

30. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

31. Colegiul director constată că petenții doresc să beneficieze și de statutul lor de cadre militare, și de statutul lor de cadre didactice. În aprecierea Colegiului, există un ansamblu de drepturi și obligații care vizează cadrele militare, respectiv cadrele didactice, iar cadrele didactice militare nu se află în situație analogă nici cu prima categorie, nici cu cea de a doua, ci formează o categorie specială, cu drepturi și obligații specifice. În contextul avansării în grad, spre exemplu, este firesc ca pentru un polițist de circulație să fie în raport cu activitatea depusă, ca și pentru un cadru militar. Însă calitatea muncii, în domeniul educației universitare, se măsoară în atingerea unor nivele superioare (conferențiar respectiv profesor).

32. În consecință prevederile legale care reprezintă obiectul petiției nu creează o situație discriminatorie față de petenți conform prevederilor art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**. (Motivat: Haller István)

Punct de vedere (opinie separată a membrului Asztalos Csaba Ferenc:

33. Raportat la obiectul petiției și normele legale aplicabile apreciez faptul că situația expusă de către petenți a fost deja reglementată prin art. 92 Legea 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Astfel normele legale aplicabile, la care fac referire petenții, au devenit caduce, Legea nr. 153/2017 reglementând situația din punct de vedere al salarizării petenților

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. admite excepția de necompetență materială conform art. 28-32 din Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor, emițând un punct de vedere privind prevederile legale în domeniu;
2. o copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, președinte

BERTZI THEODORA – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

TATIANA VERONICA SANDU – Membru

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: S.V.T./U.S.D
Motivat în drept: I.H.